

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2001, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73/1
tel: + 373 (22) 274 565, 273 443; fax: + 373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 10.03.2020

Nr. ASO-09

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183/2012, art. 12 și art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței nr. 331 din 30.11.2018,

analizând raportul privind monitorizarea schemelor de ajutor de stat existent acordate sub formă de: aplicarea cotei „zero” la dobânda pentru leasing și reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate, în cadrul „Programului de susținere și dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii”, destinat facilitării procurării în regim de leasing a unui vast sortiment de echipamente noi de producere pentru sporirea capacităților lor de producere și modernizare, finanțat din contul Grantului acordat de Guvernul Japoniei și materialele anexate,

A CONSTATAT:

1. În conformitate cu art. 341 din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele membre ale acestora, pe de altă parte, Republica Moldova și-a asumat angajamentul de aliniere a schemelor de ajutor de stat existente la acquis-ul Uniunii Europene în materie de ajutor de stat.
2. Potrivit art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutor existent este ajutor de stat, respectiv schemă de ajutor de stat sau ajutor individual, care exista înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat (din data de 16.08.2013).

3. În conformitate cu prevederile art. 19 alin. (3) al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, furnizorul ajutorului de stat urmează să prezinte Consiliului Concurenței toată informația necesară pentru Registrul ajutoarelor de stat.
4. Art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, stabilește că, Consiliul Concurenței are obligația să monitorizeze ajutoarele de stat existente în derulare pentru a verifica respectarea prevederilor actelor juridice în baza cărora acestea au fost acordate.
5. Totodată, în conformitate cu art. 12 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, dacă în urma activității de monitorizare a unui ajutor de stat existent Consiliul Concurenței constată că ajutorul existent nu mai este compatibil cu prezenta lege, acesta îi cere furnizorului să ia măsurile necesare pentru a elimina incompatibilitatea respectivă.
6. Unitatea de Implementare a Grantului acordat de Guvernul Japoniei (în continuare – Unitatea de Implementare) a raportat Consiliului Concurenței, prin intermediul formularelor de raportare a ajutoarelor de stat acordate în perioada anilor 2011-2017, două măsuri de sprijin acordate sub formă de: aplicarea cotei „zero” la dobânda pentru leasing și reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate, în cadrul „Programului de susținere și dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii” (în continuare – Program), destinat facilitării procurării în regim de leasing a unui vast sortiment de echipamente noi de producere pentru sporirea capacităților lor de producere și modernizare, finanțat din contul Grantului acordat de Guvernul Japoniei.

I. BENEFICIARIII MĂSURILOR DE SPRIJIN

7. În conformitate cu art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață.
8. Potrivit condițiilor Programului, beneficiarii măsurilor de sprijin acordate sunt agenții economici subiecți ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, care corespund criteriilor stabilite de Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

II. DESCRIEREA MĂSURILOR DE SPRIJIN

9. În perioada anilor 2005-2008, la Chișinău, au fost încheiate patru Acorduri, prin schimb de scrisori, între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind acordarea Grantului pentru promovarea eforturilor privind ajustările

structurale economice, precum și a fost încheiat Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind cooperarea tehnică, ratificat prin Legea nr. 225/2008 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind cooperarea tehnică.

10. Măsurile de sprijin acordate în baza Acordurilor au constat în:

- aplicarea cotei „zero” la dobânda pentru leasing, în condiții preferențiale (echipamentul achiziționat și importat în cadrul Programului a fost oferit beneficiarilor în regim de leasing pe o perioadă de un an cu aplicarea cotei „zero” la dobândă);
- reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate (beneficiarii Programului au avut obligația să achite 60% din prețul echipamentului, 40% constituind Grant).

11. Programul este destinat facilitării procurării în regim de leasing de către agenții economici ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii a unui vast sortiment de echipamente noi de producere și modernizare, cu excepția unităților tehnice și echipamentelor agricole: combine, tractoare, semănători etc. și unităților de transport, inclusiv cele specializate.

12. Obiectivul principal al Programului reprezenta crearea condițiilor favorabile întreprinderilor mici și mijlocii pentru dezvoltarea activității de producere în raioanele Republicii Moldova, inclusiv sectorul rural, precum și sporirea exporturilor și substituirea importurilor.

13. Pentru asigurarea implementării eficiente a Programului, pe lângă Ministerul Economiei și Infrastructurii, a fost creată Unitatea de Implementare, cu funcții de administrare, monitorizare și coordonare a activităților de implementare a Grantului.

14. Având în vedere că, măsurile de sprijin raportate de către Unitatea de Implementare au început a fi implementate înainte de intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat, acestea au fost incluse în lista schemelor de ajutor de stat existent.

15. Valoarea totală a măsurilor de sprijin acordate sub formă de aplicare a cotei „zero” la dobânda pentru leasing și reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate, raportate de către Unitatea de Implementare, sunt prezentate în Tabelul 1 și 2:

Tabelul 1***Valoarea măsurii de sprijin (1), mii lei***

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Beneficiarii				11	3	5	2
Valoarea				750.7	216.1	384.5	82.0

Sursa: Formularele de raportare a ajutoarelor de stat acordate în anii 2011-2017

Tabelul 2***Valoarea măsurii de sprijin (2), mii lei***

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Beneficiarii	13	18	26	21	10	4	5
Valoarea	7264.7	10423.7	12338.5	8806.7	5667.2	1604.1	1876.0

Sursa: Formularele de raportare a ajutoarelor de stat acordate în anii 2011-2017

III. EVALUAREA MĂSURILOR DE SPRIJIN PRIN PRISMA EXISTENȚEI AJUTORULUI DE STAT

16. Potrivit art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012, ajutorul de stat este o măsură de sprijin care întrunește cumulativ următoarele condiții:

- a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă;
- b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
- c) este acordată în mod selectiv;
- d) denaturează sau riscă să denatureze concurența.

a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă

17. Acordarea unui avantaj direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și imputabilitatea unei astfel de măsuri în sarcina statului sunt două condiții separate și cumulative pentru existența ajutorului de stat.

➤ *Imputabilitatea statului*

18. O măsură nu este imputabilă statului în cazul în care acesta are obligația de a o

pune în aplicare în temeiul unui Acord internațional, fără nici o putere discreționară.

19. În cazul în care o autoritate publică acordă un avantaj unui beneficiar, măsura este prin definiție imputabilă statului, chiar dacă autoritatea în cauză beneficiază de autonomie juridică față de alte autorități publice.
20. Având în vedere Acordurile încheiate între Guvernul Japoniei și Guvernul Republicii Moldova, reprezentat de Ministerul Economiei și Infrastructurii, prin intermediul Unității de Implementare, prin care, Guvernul Republicii Moldova și-a asumat responsabilitatea pentru implementarea Grantului, inclusiv prin selectarea beneficiarilor, se constată îndeplinirea condiției ce ține de imputabilitatea statului.

➤ *Transferul de resurse de stat*

21. Numai avantajele acordate direct sau indirect din resurse de stat pot constitui ajutor de stat. Resursele de stat includ toate resursele din sectorul public. Transferul resurselor de stat poate lua multe forme, cum ar fi subvențiile directe, împrumuturile, garanțiile, investițiile directe în capitalul întreprinderilor și prestațiile în natură.
22. Luând în considerație îndeplinirea cumulativă a condițiilor menționate mai sus, se constată faptul că, prima condiție prevăzută în art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat este îndeplinită.

b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață

23. Un avantaj este orice beneficiu economic pe care întreprinderea nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, și anume în absența intervenției statului. Ori de câte ori situația financiară a unei întreprinderi este îmbunătățită ca rezultat al intervenției statului în condiții care diferă de condițiile normale de piață, există un avantaj. Noțiunea de avantaj include toate situațiile în care întreprinderile sunt scutite de costurile inerente activităților lor economice.
24. Echipamentul achiziționat și importat în cadrul Programului este oferit beneficiarilor în regim de leasing pe o perioadă de un an, dobânda de leasing constituind cota „zero”. Beneficiarii Programului au avut obligația să achite în acest interval de timp 60% din prețul echipamentului, 40 % constituind Grantul din partea Guvernului Republicii Moldova, în cazul în care toate plățile au fost achitate în termenii stabiliți, iar echipamentul a fost instalat și pus în funcțiune, conform condițiilor de leasing.

25. Ca rezultat al intervenției statului, întreprinderile vizate își micșorează costurile aferente activității sale, pe care, în condiții normale de piață ar trebui să le suporte.
26. Având în vedere cele expuse mai sus, se constată că, măsurile de sprijin examinate, au conferit beneficiarilor un avantaj economic pe care în condiții normale de piață nu l-ar fi obținut și, respectiv, a doua condiție fiind întrunită.

c) este acordată în mod selectiv

27. Pentru a se încadra în domeniul de aplicare a normelor cu privire la ajutorul de stat, o măsură de sprijin trebuie să favorizeze „anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri”. Prin urmare, nu toate măsurile care favorizează operatorii economici se încadrează în noțiunea de ajutor, ci numai cele care acordă un avantaj în mod selectiv anumitor întreprinderi sau categorii de întreprinderi, sau anumitor sectoare economice.
28. Criteriile generale de selectare și de evaluare a agenților economici, pentru organizarea concursurilor, au fost stabilite în conformitate cu prevederile Regulamentului privind desfășurarea Programului de susținere și dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii.
29. Având în vedere că, de măsurile de sprijin examinate pot beneficia doar întreprinderile mici și mijlocii, respectiv, condiția selectivității se consideră întrunită.

d) denaturează sau riscă să denatureze concurența

30. Se consideră că o măsură de stat denaturează sau amenință să denatureze concurența în cazul în care, aceasta este susceptibilă să amelioreze poziția concurențială a beneficiarului în comparație cu celelalte întreprinderi cu care acesta concurează. În practica Uniunii Europene, se consideră în general că există o denaturare a concurenței în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratat, atunci când statul acordă un avantaj financiar unei întreprinderi într-un sector liberalizat în care există sau ar putea exista concurența.
31. De măsurile de sprijin examinate pot beneficia doar întreprinderile mici și mijlocii, care activează în diferite sectoare ale economiei naționale. Totodată, pe aceeași piață pe care activează întreprinderile mici și mijlocii pot activa și întreprinderile mari, care nu sunt eligibile și, respectiv, se constată că, măsurile de sprijin acordate riscă să denatureze concurența.

32. Luând în considerare că toate cele 4 condiții, menționate anterior, au fost întrunite cumulativ, deducem că, aceste măsuri de sprijin constituie ajutor de stat, în sensul prevederilor art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
33. Potrivit informațiilor prezentate de către Unitatea de Implementare, prin intermediul Formularelor de raportare a ajutoarelor de stat acordate în perioada anilor 2011-2017, valoarea ajutorului de stat, acordat per beneficiar în cadrul Programului, a avut un echivalent valoric sub pragul de 2.000.000 lei, fapt confirmat, inclusiv și în criteriile de eligibilitate stabilite în apelurile publice, care prevăd că, valoarea utilajului procurat în cadrul Programului per beneficiar nu poate fi mai mare de 1.200.000 lei, se constată că, valoarea măsurilor de sprijin examinate nu depășesc 2.000.000 lei per beneficiar, și prin urmare pot constitui schemă de ajutor de minimis.
34. Conform art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutorul care are un echivalent valoric sub pragul de 2.000.000 lei per beneficiar, acordat aceluiași beneficiar într-o perioadă maximă de 3 ani, indiferent de forma acestuia și de obiectivul urmărit, cu condiția să nu fie legat de activități de export, poate fi atribuit la categoria de ajutor de minimis.
35. Totodată, potrivit Regulamentului privind ajutorul de minimis (aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 2 din 30.08.2013), se consideră că ajutorul de minimis nu afectează concurența dintre agenții economici și nici tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și va fi exceptat de la obligația de notificare.

Reieșind din constatările expuse, în vederea realizării angajamentelor asumate prin art. 341 al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014 și a obiectivelor stabilite în Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020, precum și în temeiul art. 39 lit. j), art. 41 alin. (1) lit. q) al Legii concurenței nr. 183/2012 și art. 3, art. 12 și art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. Măsurile de sprijin acordate sub formă de aplicarea cotei „zero” la dobânda pentru leasing și reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate privind desfășurarea „Programului de susținere și dezvoltare a întreprinderilor mici și

mijlocii”, destinat facilitării procurării în regim de leasing a unui vast sortiment de echipamente noi de producere pentru sporirea capacităților lor de producere și modernizare, constituie schemă de ajutor de minimis în sensul art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

2. A informa Unitatea de Implementare a Grantului acordat de Guvernul Japoniei că, măsurile de sprijin acordate sub formă de aplicarea cotei „zero” la dobânda pentru leasing și reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate privind desfășurarea „Programului de susținere și dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii”, destinat facilitării procurării în regim de leasing a unui vast sortiment de echipamente noi de producere pentru sporirea capacităților lor de producere și modernizare, constituie schemă de ajutor de minimis și urmează a fi raportată **anual** Consiliului Concurenței, în vederea actualizării și completării Registrului ajutorului de stat.
3. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Ministerului Finanțelor, Unității de Implementare a Grantului acordat de Guvernul Japoniei și Ministerului Economiei și Infrastructurii.
4. Partea dispozitivă a prezentei Decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Marcel RĂDUCAN

Președinte